

परिपत्रक क्र.-३४

युनिकोड मराठी फॉन्टचा वापर संगणक कार्यप्रणाली (e-mail, Tally, MS-Office) मध्ये करणेबाबत.

रयत शिक्षण संस्था, सातारा

कर्मवीर समाधी परिसर, सातारा

परिपत्रक क्र.३४ दि.१३/०९/२०१३

सर्वश्री शाखाप्रमुख

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक, आश्रमशाळा, एच.एस.व्ही.सी., महाविद्यालये, रयत शिक्षण संस्था,

विषय - युनिकोड मराठी फॉन्टचा वापर संगणक कार्यप्रणाली (e-mail, Tally, MS-Office) मध्ये करणेबाबत.

संदर्भ -

- १) आमचेकडील माध्य. आस्था. १५७५४ दि.२२ डिसेंबर २०१२ - शाखांची संपर्क यंत्रणा अद्ययावत ठेवणेबाबत.
- २) परिपत्रक क्र.५ - संगणक विभाग ०५ जून २०१२ - कार्यालयीन व शाखांचे कामकाज online व संगणकीकरण करणेबाबत. E-mail- पत्रव्यवहारासाठी , Tally Software, Work diary- कार्यपद्धतीचे सुलभीकरण

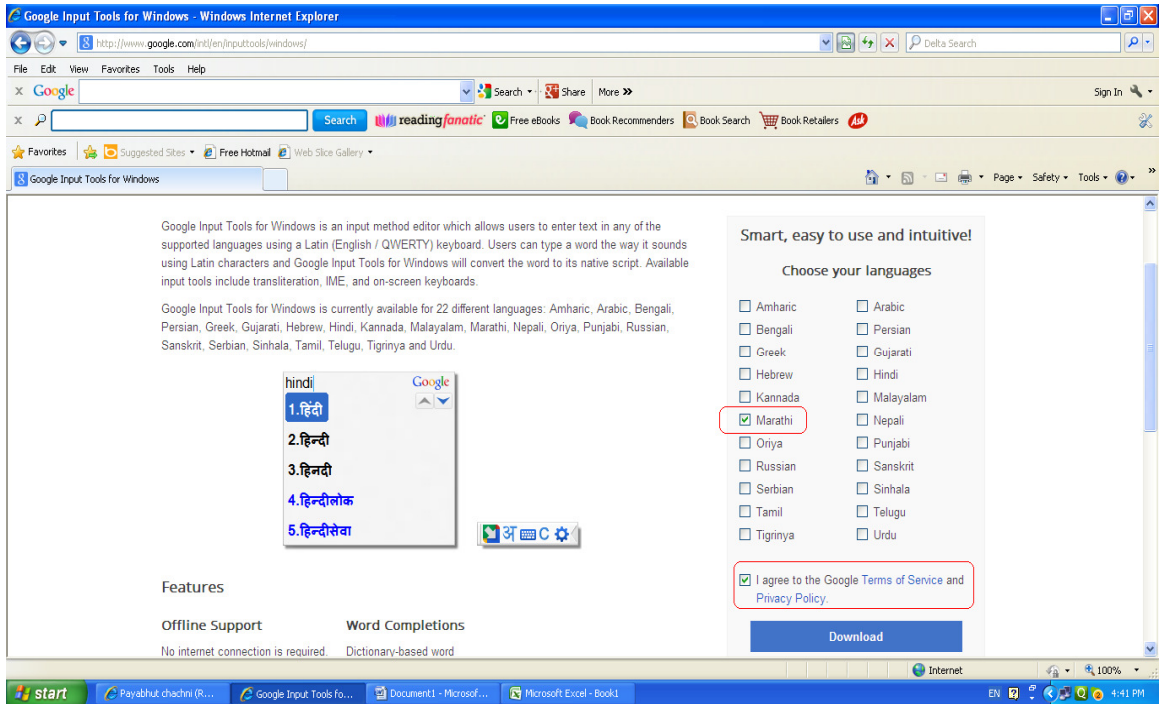
वरील संगणक कार्यप्रणाली अनुषंगाने सर्व शाखा मध्यवर्ती कार्यलय व विभागीय कार्यलयाशी e-mail च्या माध्यमातून पत्रव्यवहार करत आहेत. वेगवान दळणवळणाबरोबरच पत्रव्यवहाराच्या खर्चातही त्यामुळे घट झाली आहे. शाखेकडून संस्थेकडे अथवा संस्थेकडून शाखेकडे e-mail करताना document प्रथमतः स्कॅन करून मगच e-mail ला attach केली जातात. स्कॅनिंग केलेले documents काही KB/MB मेमरी स्पेस वापरली जाते. पर्यायाने e-mail पाठविण्यास स्वीकारण्यास अधिक मेमरी व वेळ खर्च होतो. ही बाब टाळण्यासाठी google IME input Tool च्या माध्यमातून मराठी युनिकोड फॉन्ट उपलब्ध झालेला आहे. याचे खालील फायदे आहेत.

- १) मराठी document मजकूर दिसण्यासाठी स्कॅन न करता प्रत्यक्ष टायपिंग करून e-mail पाठविता येतो.
- २) मराठी युनिकोड फॉन्ट सहजपणे संगणकावर Install करून कोणत्याही applications मधून वापरता येतो. उदा. Tally- अकौंटिंग युनिकोडच्या सहाय्याने मराठीतून Tally डेटा भरता येतो. तसेच MS-office (word, excel, ppt) युनिकोड मराठी चा वापर करता येतो. कोणत्याही इमेल अकौंट मध्ये उदा. gmail, rediffmail, yahoo इ. मध्ये मराठी युनिकोडचा वापर सुलभपणे करता येतो.

- 3) मराठी टायपिंग करण्यासाठी बाजारामध्ये विविध प्रकारची सॉफ्टवेअर उपलब्ध आहेत. ती सर्व विकत घेवून install केलेले असल्याशिवाय मराठी मजकूर दिसू शकत नाही. एका संगणकावरील मराठी माजकूर हा दुस-या संगणकावर दिसण्यासाठी दोन्ही ठिकाणी पुन्हा तेच software install केलेलं असणे आवश्यक असते. परंतु युनिकोड चे Tool freeware असल्याने internet वरून बिगर खर्चात download करता येते त्यामुळे मजकूर कोणत्याही संगणकावर दिसू शकतो (ओपन होतो).
- 4) यासाठी मराठी टायपिंग करण्याची गरज भासत नाही. इंग्रजी स्पेलिंग टायपिंग (phonetic English) करून मराठी मजकूर तयार करता येतो.

अ) Google IME Install करण्याची पध्दत –

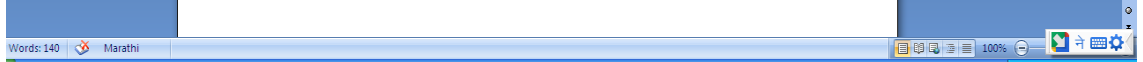
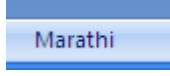
- 1) www.google.co.in या वेबसाईट मध्ये Google IME असे टाईप करून search करा.
- 2) सर्च झालेल्या स्क्रीनमधील Google Input Tools for Windows हि लिंक Open करा .
- 3) त्यामधील खालील प्रमाणे Marathi भाषा निवडून I Agree to Google Terms & Service and Privacy Policy हे दोन्ही पर्याय निवडा.

- 4) Download या बटनावर क्लिक करून Google IME डाउनलोड करून Run या बटनावर क्लिक करून Tool Install करा. Installation Successfully हा संदेश मिळाल्यावर Computer Restart करा. या पध्दतीने Google IME Installation प्रक्रिया पूर्ण होईल.

ब) Google IME वापरण्याची पध्दत –

वरील पध्दतीने Google IME install केल्यानंतर Word/Excel/powerpoint/Outlook express/Email Accounts इ. कोणत्याही application मध्ये मराठी भाषेमध्ये टायपिंग करण्यासाठी कीबोर्ड वरील डाव्या बाजूचे Alt+Shift हे बटन्स एकत्रितपणे दाबून सोडवीत म्हणजे मराठी भाषामध्ये टायपिंग साठी Google IME Tool सुरु होईल.

सोबतच्या चित्रामध्ये दाखविल्याप्रमाणे Google IME Tool सुरु झाल्याची खात्री करून टायपिंग करण्यास सुरुवात करावी. टायपिंग करीत असताना प्रत्येक शब्दाचे स्पेलिंग टायपिंग करून स्पेस बार दबावा म्हणजे मराठी मध्ये शब्द तयार होतील.

उदा. 'हिंदी' हा शब्द खालील पद्धतीने करावा.

एकूणच युनिकोड मराठी फॉन्ट हि अत्यंत उपयोगी बाब आपण त्वरित वापरण्यास सुरुवात करावी. त्यामुळे अनेक कामे सुलभ होतील. संस्थेच्या इमेल पत्रव्यवहार करताना यापुढे scanned document पाठविण्याची आवश्यकता नाही. कोणत्याही मेलची प्रिंट न काढता पेपरलेस ऑफिसकडे जाण्यासाठी हा अत्यंत सोपा पर्याय आहे.

(प्रि.डॉ.एन.एस.गायकवाड)

सहसचिव

रयत शिक्षण संस्था, सातारा

प्रत माहितीसाठी –

मा.सचिव, रयत शिक्षण संस्था, सातारा.

प्रत माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी –

- १) सर्व विभागीय अधिकारी, र.शि.संस्था, सातारा.
- २) सर्व विभागप्रमुख- कार्यालय, र.शि.संस्था, सातारा.